

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
KOROŠKI SLOVENEK
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
 Stane četrtletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo
 četrtletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—
 Pozamezna številka 10 grošev.

Deželni zbor.

Pri splošni razpravi deželnega proračuna povedo govorniki klubov v splošnem svoje želje in graje, pri podrobni razpravi pa se oglasijo k besedi razni poslanci k vsaki posamezni upravni skupini, ker je to edina prilika v letu, da se pove vse, kar se je tekom leta nabralo in da se bičajo razmere v deželi, včasih pa tudi hvalijo.

Pri razpravi poglavja o šolstvu se je oglašil k besedi tudi naš poslanec č. g. Ivan Starc, ki je govoril o razmerju učiteljstva do slovenskega ljudstva in zavrnil sumničena Landbunda glede slovenske duhovščine. V glavnem je izvajal sledeče:

Učiteljstvo je slovenskemu ljudstvu neprijazno. Učni načrt zahteva vzgojo, ki je v skladu z domom. Pri nas pa vsa vzgoja otroke domu odtuja. Nemci imajo od nemškega učiteljstva narodno vzgojo, Nemci imajo za svoj denar narodu zvesto učiteljstvo, mi imamo učiteljstvo, ki mu je vsaka slovenska zadeva zoperna, ki niti dveh slovenskih učiteljev ne trpijo in še vedno sklepajo resolucije proti njima. Način pouka je za slovenske otroke v prvih letih muka. In če kak učitelj iz usmiljenja do otrok rabi več domačega jezika, ga šolski nadzornik zato posvari, kakor se je zgodilo v velikovškem okraju. Vsa dosedanja obravnava kulturne avtonomije kaže, da hoče večina sedanjih načinov pouka ohraniti za večino slovenskih otrok, da celo poslabšati, samo da se onemogoči domača (bodenständig), ljudstvu zvesta vzgoja, in da se naprej raznaroduje.

Nato govori o raznih poizkusih tekočega leta glede počitnic, šolskega začetka, proti podaljšanju obiskovanja šole čez 14. leto, o zadržanju učiteljstva proti šolski molitvi, proti raztegovanju učnih ur nadaljevalnih šol na pozni večer, kar fante navaja na ponočno pohajkovanje.

Končno govori o gonji proti slovenski duhovščini, ki se ji očita veleizdaja, da celo, da stoji na čelu veleizdajalcev. Te očitke ne dela samo en list, ampak iz izjav strankinega načelnika v Pliberku sklepamo, da dotična stranka omenjene očitke krije. Čemu to? Stranka, ki se poslužuje takih očitkov, kaže s tem, da so ji pošli vsi pripomočki v boju zoper nas in zato rabi takšne očitke, da še vedno more slikati hudiča na steno.

Stavim vprašanje: **Ali je zvestoba do lastnega ljudstva že veleizdaja, ali je zavzemanje za pravice lastnega naroda že veleizdaja, ali je odpor proti raznarodovanju že veleizdaja, ali smo Slovenci že skozi 60 let veleizdajalci, ker se že 60 let borimo proti raznarodovanju? Za katero državo pa je tedaj bila veleizdaja mogoča, ko še ni bilo nacionalne države? Če nemška večina obsoja naše delovanje, potem mora z isto logiko obsojati delo vseh nemških manjšin. Mi priznavamo kot krščanska stranka že načelno tisto oblast, ki je. To smo tudi storili, ko smo izjavili, da priznavamo dana dejstva. Tudi mednarodno smo to stališče zagovarjali. Po plebiscitu smo se pošteno potrudili, da se je ljudstvo mirno udalo v svojo usodo in odgovorna vse to je: iredenta.**

Kako se slavi nemška duhovščina na južnem Tirolskem, ki je imela korajžo, potegniti se za pravice svojega ljudstva. Nato navaja g. poslanec odlomek iz spomenice nemške duhovščine na škofa Endriccija v Tridentu o sta-

lišču nemške duhovščine do naravnih pravic naroda, ki jih pojasni še z izjavo škoda dr. Eggerja glede stališča duhovščine do materne jezika ljudstva. Ravno ista načela zastopa slovenska duhovščina na Koroškem. Ravno isto delamo kot dotična duhovščina. **Tisto slavite, nas pa napadate kot veleizdajalce!** Najbolj čudno je to, da ti očitki prihajajo od stranke, ki hoče veljati za nacionalno stranko.

Na ta izvajanja je odgovarjal g. poslanec Tauschitz, ki je trdil, da so očitki g. poslance Starca neutemeljeni, ker učitelji v slovenskem ozemlju dejansko vzgajajo „bodenständig“ (zato je toliko renegatov! Op. ur.), da je odvisno od vsakega krajnega šolskega sveta, ali in koliko se slovensčina upošteva pri pouku. Nemci v Jugoslaviji nimajo take pravice (pri nas še manj). To kaže 60letna izkušnja in „Sele“ še posebej. Op. ur.)

Tudi dr. Angerer, referent šolstva, odgovarja na besede g. poslance Starca in povdarja, da vsak krajni šolski svet lahko sklene ustanovitev slovenske šole, da pa se mora zavaruovati proti očitku, da učiteljstvo ne vzgaja „bodenständig“.

Dr. Petkov medklic: To je „heimattrue“ v vašem smislu!

Dr. Angerer: Seveda. Oni ljudje, ki so za časa vpada Jugoslovanov izgubili (?) hiše, ki so bili tepeni in pregnani in so krvaveli, ti so veseli, da imajo spet staro domovino.

Dr. Petek: A mi ne smemo zavoljo tega postati brezpravni.

Starc: Tudi jezik spada k domovini in ta se nam jemlje.

Dr. Angerer: „Bodenständigkeit ist heimattrue“ in ni zadržka, da bi slovensko prebivalstvo ne moglo biti z nami vred „heimattrue“.

Dr. Petek: V deželnem šolskem svetu Slovenci nismo zastopani, tam nas ne razumejo.

Dr. Angerer: Ni res, da bi bilo sovražno, če Slovenci v deželnem šolskem svetu niso zastopani. Zastopstvo pri deželnem šolskem svetu se ravna po moči strank. Če bi Slovenci imeli več glasov, bi pa imeli zastopstvo (potem ni treba manjšinskega varstva! Op. ur.)

Na izvajanja posl. Tauschitza in dr. Angererja je drugi dan odgovoril dr. Petek z jasno izjavo, kako je dosedaj deželni šolski svet postopal z zahtevami Slovencev. **Dokazal je, da še noben krajni šolski svet ni imel pravice do ustanovitve slovenske šole, da po plebiscitu otvorena šola v Št. Rupertu pri Velikovcu zato ni imela otrok, ker šole zavoljo Slovincem nasprotnega vodstva nismo mogli priporočati. Do sedanjih šolskih razmer je prišlo, ker se je željo slovenskega ljudstva po znanju nemškega jezika zavilo v željo slovenskega ljudstva po nemških šolah.**

Ko je bil zvišan še davek na motorna kolesa, je bil proračun tudi v tretjem čitanju sprejet in zasedanje zaključeno. Prihodnja seja se skliče pismenim potom.

POLITIČNI PREGLED

Finančni odbor je zaključil razpravo o proračunu. H koncu je povdaril dr. Seipel, da bi bil proračun lahko pravočasno sprejet in se bile enomesečne dvanajstine popolnoma nepotrebne. Člane odbora vendar ne zadene krivda, ker je to vprašanje politike. Parlament in vlada bosta imela letos težko delo. Predvsem se mora rešiti stanovanjsko in najemniško vprašanje. Nato pridejo na vrsto še nekateri osnovni zakoni. Potrebna je tudi razbremenitev go-

spodarstva, delodajalca kakor delojemalca. Parlament je sklican za 17. t. m. k drugemu čitanju proračuna. — Kršč. soc. stranka se pogaja sedaj tudi z velenemci. Razgovori še niso končani. Sliši se, da Landbund ne zahteva, da bi se uvoz svinj s Poljske takoj prepovedal, je pa za to, da se stori to stopnjema. Poljska je takoj na to izjavila, da bo ukinila nakup industrijskih izdelkov v naši državi.

Inozemstvo:

Manjšinska politika. Pariški listi hudo napadajo dr. Stresemanna radi namere, spraviti vprašanje manjšin pred Društvo narodov. Dr. Stresemann, ki bi že tudi sam rajši videl, če bi mogel na primeren način zopet opustiti vprašanje manjšin, nikakor ne bo dosegel več kakor trenuten uspeh. Poljska, Češkoslovaška in ostale manjše države bi sprejele samo take določbe manjšinskega prava, katere bi tudi velike sile priznale zase. Niti Francija, niti Italija, niti Nemčija sama ne bi pripustile zmanjšanja svoje suverenosti v korist manjšin. Francija nikakor ne bi pripustila razprave v Društvo narodov o postopanju njenih uradnikov v Alzaciji. Treba je vprašati, ali hoče Nemčija s tem vprašanjem provocirati spor, da bi na glasen način izstopila iz Društva narodov. — K temu se doznava, da nameravajo nekatere sosedne države, ki imajo narodnostne manjšine v mejah Nemčije, načeti vprašanje postopanja nemških oblasti s temi manjšinami. To postopanje naj bo odgovor dr. Stresemannu. V Varšavi in Pragi razpravljajo o taki politiki s posebnim ozirom na poljske in češke naselbine v nemški Šleziji, nakar bi se ta politika raztegnila tudi na Madžarsko in njene sosedne države. Gotovi krogi si prizadevajo, odvrniti dr. Stresemanna od namere za ponovno izčrpno razpravo o manjšinskem vprašanju.

Jugoslavija. Kralj je prevzel v svoje roke vodstvo države, razveljavil vidovdansko ustavo, razpustil parlament, oblastne skupščine, občinske odbore, imenoval komisarje, zaprl narodno skupščino in dal skupščinskemu uradništvu enoleten dopust, postril zakon o zaščiti države in tiskovni zakon itd. S posebnim zakonom se razpustijo vse stranke, ki imajo versko ali plemensko obiležje. Na tej podlagi je bila razpuščena „Srbska stranka“ in vse delavske strokovne organizacije. Temu bodo sledile baje vse druge stranke, ki si bodo morale potem nadeti nova imena in tudi to samo s posebnim dovoljenjem. Vsi politični shodi in sestanki so brez predhodnega dovoljenja policijske oblasti prepovedani. V vladi je en Slovenec in 3 Hrvati, vsi drugi pa Srbi. Ministri so odgovorni edino kralju. Kralj je izdal na narod manifest, v katerem pojasnjuje vzroke, ki so ga dovedli do tega, da je vzel krmilo države v svoje roke. Cela država je njegov korak pozdravila posebno z gospodarskega stališča, ker se pričakuje, da bo prenehala korupcija. Da je ostal državni udar na zunaj brez posledic, kaže že to, da se tečaj dinarja ni premaknil. Pričakuje se izboljšanje gospodarskega položaja. Izšlo je že vse polno zakonov in mnogo jih še pride, ker to zahteva novonastali položaj. Nova vlada hoče izvesti velike naloge. Predvsem namerava razdeliti državo v 15 okrajev. V tem slučaju bo tvorila Slovenija en sam okraj. List za listom prenehava v Beogradu izhajati. Govori se, da bo vlada znižala proračun za pol-drugo milijardo in odpustila 20.000 uradnikov. Po izjavi ministrskega predsednika bo diktatura samo prehodna in se izvrši povratek k parlamentarizmu takoj, ko bodo izvršene naj-

važnejše naloge. General Živkovič je ukinil tudi intervencije bivših narodnih poslancev. Inozemstvo diktaturo različno tolmači, državi naklonjeno jo pozdravlja in pravi, da je bil edini izhod iz sedanjega položaja.

Afganistan. Ni še popolnega miru. Pred tedni so Amanulahove čete pognale upornike daleč nazaj. Izreden mrz in visok sneg je upornike prisilil, da so izpraznili svoje postojanke. Mislilo se je že, da bo kralj s pojačanjem svoje armade pozimi, postal spomladi lahko popolen gospodar položaja. Pri teh bojih je bilo ujetih 400 upornikov in 2 voditelja upornikov sta se ustrelila. V zadnjih dneh je prišlo 10 milj. od Kabula do velike bitke, ki je dala povod, kakor se čita, da je Amanulah preklical vse svoje reforme. Preklic reform so podpisali tudi vstaški voditelji.

DOMAČE NOVICE

Popravek. Tiskarski škrat je v predzadnjem odstavku našega uvodnika v 2. številki napravil „pokazale“ iz „pokopale“. Dotični stavek se ima glasiti: S tem so **pokopale** tudi avtonomijo.

Koroška deželna hipotekarna banka. Že od zadnjega zasedanja deželnega zbora se je nekaj šušljalo, da pri tem zavodu ni vse v redu. Bojazen so podkrepili razni sumljivi odgovori celovških listov v listnici uredništva o „skandalih“ itd. Dne 11. t. m. pa so „Arbeiterwille“ povedale nekaj več, in sicer, da sta bila ravnatelja zavoda dr. Civin in Pietschnig odpuščena iz službe, ker so se ugotovile velike nepravilnosti. Ve se samo toliko, da je uvedena proti obema ravnateljema preiskava, ki še ni zaključena. Govori se, da sta oba ravnatelja nakazala večje zneske sebi in uradništvu brez dovoljenja nadzorstva. Pravi se, da so uradniki najvišjega računskega dvora pregledovali poslovanje zavoda, ugotovili nerednosti in obvestili o tem deželno vlado, ki je storila nadaljne korake. Naloga deželne vlade je sedaj, da položaj pojasni! — Nevarnosti za zavod ni in se vlagateljem ni treba bati za denar.

Grebinski kloster. (Inštalacija.) Ko so pred dobrimi osmimi leti divjale nemčurske tolpe po naših krajih, preganjale in trpinčile naše duhovnike, so se skoro vsi umaknili med boljše ljudi in v mirnejše kraje. Tedaj smo izgubili mi tudi našega župnika in dobili provizorja v osebi č. g. Jos. Kukačke. Miru še tedaj ni bilo. Do smrti nam bo ostala v spominu kvaterna nedelja v postu 1922, ko je nahujšana množica razsajala po klostru in hotela pregnati tudi č. g. provizorja. Pozneje so romale deputacije v Celovec, ki so na eni strani zahtevale premestitev, na drugi strani pa imenovanje za župnika. Ni manjkalo veliko, pa bi župnija osirotela. Šele po dolgih sedmih letih je bil č. g. provizor imenovan župnikom in 26. decembra 1928 inštaliran. V sredi divje zime in skelečega mraza se je raznesla ta novica po obsežni in hriboviti župniji. Ko ni cvetočih in duhtečih cvetic in zelenjav za kinčanje, so razumele žene klostrskih cerkvenih ključarjev cerkev tako okusno okrasiti, da je bila za vsako oko prikupljiva. Pred župniščem je bil postavljen slavolok in 8 duhovnikov je prišlo, ki so spremili g. župnika v dolgi procesiji v cerkev. Pred cerkvenimi vrati so deklamirale deklice, topiči so pokali in tako lepo še niso peli klostrski zvonovi. Od veselja so farani trgali veje z dreves in jih polagali na pot. Ganljivo je bilo videti med 8 mlajšimi duhovniki sivolasega župnika. Pridigoval je č. g. župnik Brandstätter iz Št. Ruperta. Po inštalacijskih obredih je bila zahvalna sv. maša z molitvijo za rajne. Č. g. župnik se je pokazal velikega dobrotnika. Daroval je veliko vsoto za nove zvonove, kupil nov mašni plašč in še marsikaj naši farni cerkvi. Poleg tega je velik prijatelj revežev. Da bi mu Bog dal pri nas učkati zlato sv. mašo v polnem zdravju!

Skofiče. (Razburjeni duhovi.) 31. decembra se je zbrala številna družba Slovencev v Krištofovi gostilni, da bi obhajala Silvestrov večer in obenem proslavila enega naših velikanov, rojaka Janežiča. Zabava je bila povsem nedolžna in domača. Toda glej! Orožniki so iztuhtali v tej zabavi najbrž protidržavno gibanje in izdajstvo domovine, ker so kar drugi dan povpraševali različne osebe po gostilnah in zasebnih hišah ter skrbno poizvedovali, kaj se je godilo v naši družbi in kje se skriva iredenta. Silno radovedni so, kaj je povedal govornik

Zveze. Na nas je napravil cel večer zelo dober vtis in se govorniku zahvaljujemo. Bolijo jih tudi deklamacije. Še nadučitelj je izpraševal dekletce, ki je lepo voščila Novo leto. To je razveseljiva skrb učitelja in upamo, da bo tudi v drugih slučajih tako natančen. Ti gospodje so računali, da bo dvorana prazna. Ker nas je bilo po njihovih računih pa preveč, zato so tako razburjeni. Lahko rečemo, da nas s tem ne bodo ustrašili.

Železna Kapla. Kmetijska podružnica priredi dne 27. januarja v gostilni pri Damniku ob 12. uri gospodarski shod. Na dnevnem redu je poleg drugih jako važnih vprašanj tudi poselsko zavarovanje, ki je stopilo v veljavo začetkom tega leta. Shod je že vsled tega izredno važen, ker poteče rok za oprostitev 31. t. m.

Št. Jakob v Rožu. (Shod.) Ob 3. uri popoldne v nedeljo 27. t. m. se vrši v spodnjih prostorih Narodnega doma shod o starostnem zavarovanju kmečkih poslov. To vprašanje zavarovanja je danes najnujnejše. Sorodnik iz Celovca.

Pokrče. (Nerazumljivo.) Po vsem Koroškem je znan boj nemških duhovnikov na južnem Tirolskem za rabo materinega jezika pri verskem pouku. Zato bi mislili, da se v Avstriji ne bo našel nihče, vsaj noben duhovnik ne, ki bi zapostavljal materni jezik pri verskem pouku na ljubo politiki, ker temu nasprotujejo ne samo načela katoliške cerkve, ki bi jih vsaj duhovnik moral držati, temveč je vsako zapostavljanje materinega jezika pri nas naravnost voda na mlin italijanskim fašistom, ki bodo take slučaje takoj pograbili, kakor hitro zvedo za nje in s takimi slučaji opravičevali svoje nekulturno in nekrščansko početje proti južno-tirolskim Nemcem. Zato danes še nočemo navajati, kako se pri nas izganjajo iz cerkve še tisti, ki so dosedaj zvesto in redno obiskovali cerkev, in kako se pri nas otroci, kar je najhujše, v drugem in tretjem razredu v krščanskem nauku ne poučujejo v materinem jeziku, ker tako želi politika, in zastopnik vesoljne katoliške cerkve, ki je obenem rojen Slovenec in celo Ljubljčan, se klanja nemoralni raznarodovalni politiki istih ljudi, ki italijansko raznarodovalno politiko tako obsojajo.

Hodiše. (Občinska seja.) Po otvoritvi je župan naglasil, da so občinske seje pri nas dobro obiskane. K temu se je pripomnilo, da bi mogoče nekateri radi videli, da bi ostajali naši odborniki doma. Sledilo je poročilo o reviziji blagajniških knjig. Na podlagi odloka deželne vlade morajo izvršiti občinski računski pregledovalci pregledovanje občinskih blagajniških zapiskov in računov vsako četrletje. O uspehu pregledovanja se mora poslati računskemu oddelku deželne vlade revizijsko poročilo, da mu je znano stanje blagajne (Kassensicherheit). Mnenja smo, da bi se morala blagajna revidirati v predpisanih rokih in ne šele po devetih mesecih enkrat. Odbor je sklenil, da morajo

PODLISTEK

Danilo Gorinšek:

Klatež Peter.

(Nadaljevanje.)

III.

Ko je Peter vkorakal v mesto, je bil že mrak zavesil svet s svojimi temnimi zastori. Tuintam se je zalesketala zvezda. Poiskal je prijatelja iz rodne vasi. Našel ga je in prenočil pri njem. „Službo si bom poiskal,“ je dejal Peter svojemu prijatelju. Prijatelj pa je povesli pogled: „Težko jo boš našel!“ Petra je zaseblo. Saj je vendar hodil za soncem, tujina ga je bila vabila z lesketom, da je jemalo vid. Tri dni je iskal Peter in ni našel. Vprašali so ga: „Kakšne šole ste dovršili? Kaj znate? Kakšna priporočila imate? Kje so izpričevala? Črno na belem!“ Petru so prihajale solze. „Črno na belem?“ Papir hočejo, rede hočejo. „Poizkusite vsaj, saj sem tako izobražen, v glavi in v srcu nosim, kar zahtevate,“ je dejal in skoro so poslednje besede udušile solze. Toda smehljali so se mu in ponavljali: „Prinesite izpričevala in priporočila!“ Peter je klonil in odšel. Tako se je ponavljalo par dni. Prijatelj ni imel več, s čim bi ga oskrboval, in Peter se je znašel na cesti. Naposled se ga usmili dobrosrčen in redečenos človek in ga je vzel k sebi. Pomagal je v pisarni, hodil po pošto, pometal in je sploh opravljal

osebe, ki imajo svoje kupljene grobove, vplačati naenkrat za dobo deset let 8 S. S tem se občini prihrani mnogo dela, ki ga ima z vsakoletnim pobiranjem in beleženjem. Rešilo se je več ubožnih zadev. Društvo „Zvezda“ je vložilo prošnjo, da bi se društvene prireditve oprostile veseličnega davka. Odbor je prošnji ugodil. Pri tem se je pokazalo, da pritisk iz Ribnice in drugod ne najde več odziva. Prošnji naših odbornikov, da bi se dala podpora Tonču, ki je vse svoje moči porabil pri nas in leži sedaj bolan brez vseh sredstev, je odbor ugodil. Končno je prijavil landbundovski odbornik Miklavc svojo ostavko, kar se je vzelo na znanje.

Kazaze. (Zibelke in grobovi.) Lani je prišlo k nam 14 malih (po Dravi, kakor pravijo babice in mamice, a brez splava). Le trije so se postavili v vrsto moških, vsi drugi pa v žensko. Novih zibelk ni bilo treba tesati, ker niso bili vrvorjeni. Niso nam ostali vsi, zakaj 2 sta umrla. Skrbi nas, kaj bo z ostalimi. Razun dveh imajo sicer vsi očete; kako dobre, bo pokazala bodočnost. — Za skupno življenje so si podali roke tri pari, vsi brez lastnega doma. Služili bodo kruh s pridnim delom. — Jame smo skopali razun 2 malima še 4 ženskam, starim po 72 (2), 79 in 67, in 2 moškima s 73 in 41 leti. Predzadnja je nas po dolgoletnem bolehanju in kratki, teden trajajoči mučni bolezni 18. okt. zapustila Barbara Božič, p. d. Majrička, mati župnika Božiča v Šmarjeti in uradnika finančne oblasti v Mariboru. Pokopali so jo dekan pliberški z vogrškim župnikom in šmihelskim kaplanom. Zadnji pa je moral oditi s sveta, celo nepripravljen, kmet Žužov. 14. nov. na večer so ga našli z glavo visečega iz postelje. Zadel ga je srčna kap, kar mu je zdravnik že pred leti napovedal. Čutil se je sam nesrečnega, a ni mogel pustiti alkohola. Sedaj je konec pitja in procesov. Kako malo sočutja je z nesrečnim bližnjim, priča beseda nedomačina: 10 let prepozno! Z ozirom na hišo, prej najlepšo kmetijo, more biti to pravilno. Vendar po krščansko rečemo: Škoda za človeka krščanskega, škoda za dušo večja ko za največje posestvo! Gorje zavajalcem, ki dobrega človeka speljejo na kriva pota! Najbrž ne vedo, kaj delajo. Da bi se po takih svarilnih zgledih ustavili vsaj drugi, ki so na isti poti! Najstarejša je bila med mrličmi mati posestnika mlinov in preše za olje, Fr. Grudnika, rojena v Mozirju. Pri pogrebu so bili 3 sinovi: dva z Dunaja in eden iz Jugoslavije. — Zvezda prave sreče svetli vsem v novem letu!

Kneža. (To in ono.) Lanska letina je bila slaba, ker nam je toča v juliju skoro vse uničila. V septembru je prišla nad nas strašna ploha, ki je napravila dosti škode. Kar sta pustili toča in ploha, je uničilo dolgotrajno deževje. Žita nam bo pač primanjkovalo. — V preteklem letu se je rodilo 5 otrok. Umrlo jih je tudi 5; med njimi je bil najstarejši 85letni Karlutov

vsa dela, kar so mu jih nalagali. Predstojnikov sin je bil dijak in je imel gosle. Ko je zanje doznal Peter, je prosil, da mu jih posodi. In je sviral. Spet so mu oči žarele v tajnem ognju, Anke se je spominjal in tedaj mu je zasijal v duši v vsi svoji deviški belini rodni dom, in hudo mu je bilo. Ni bilo sovraštva več v srcu, ne jezi, ne očeta, samo svetlo je bilo in bolelo je.

Odtistihmal je Peter sviral vsak dan. Bil je spet zamaknjen kot svoje dni doma. Dušilo ga je v pisarni; mrzla in prašna je bila. Številke, ki jih je moral seštevati, so se mu zdele, kot da bi ogabni črvi lazili po papirju. Zazrl se je skozi okno. Zunaj je bila jesen. Listje je rumenelo na drevju, in ko ga je sonce prešinjalo, je zažarelo vse kot čisto zlato. V lahnem jesenskem pišu so se pripogibale veje, šelestelo je, kot da bi zveneje gosle. Šišal je gosle, videl je belo hiščo, ovito vso s trto, v travi pod lipo pa sedi on in gosla. Poleg njega strmi v božje veselje in sanja Anka...

Vzdignilo ga je s sedeža in stopil je k oknu. Ni vedel za to, ni čutil, da sloni na oknu. Izginilo je in utonilo krog njega vse telesno, in duša se mu je kopala v čistem zlatu, ki ga je obdajalo. Ni slišal, ko je dejal predstojnik. „Klemen, vi niste za pisarno! Sanjarite in niste mi v nikako korist!“ Šele, ko ga je predstojnik prijel za rokav in nekako srdito ponavljal, kar je bil povedal prej, se je zavedel. „Prvega lahko greste!“ Petra je udarilo kakor s pestjo v obraz. Šele pozno v noči se je mogel zjokati. (Dalje sledi.)

oče, ki je služil blizu 50 let pri istem gospodarju in delal skoro do zadnjega. — Imamo tudi požarno brambo, ki je že dvakrat nudila prvo pomoč. Prvič, ko je Prunarjev Francl kuril hračšo, in drugič, ko je dimnikar pri Haberlu čistil dimnik. — Tudi hajmatšuc imamo, ki ima že zastavo. K blagoslavljenju zastave sta prišla celo dva gospoda iz Celovca, ki sta rekla, da moramo fest skupaj držat. Bati se je menda somerjev in še nekoga. — Na veselje smo imeli lepe božične praznike ker je imel č. g. Orel skozi vse praznike službo božjo. Za to smo mu hvaležni!

Št. Vid v Podjuni. (To in ono.) Začasno imamo v župniji 2 gospodinjsko-kuharska tečaja: v Št. Vidu in v Rikarji vasi. Oba sta dobro obiskana; drugi je sprejel lahko več udeleženk, ker ima na razpolago več prostora, prvi manj. Vsaj enkrat tudi za ženske nekaj spremembe in praktičnega pouka. Zdi se pa, da bo šentviški obrodil več sadu že z ozirom na podajanje v jeziku, ki ga udeležence razumejo, in tudi z ozirom na manjše število. Je že to značilno, da se je moral tečaj v Rikarji vasi prekiniti za 4 dni. Krivda leži v tem, ker deželna kulturni svet nima v svoji službi ne moškega ne ženske, ki bi popolnoma obvladala naš jezik. To tudi kaže, da smo mi zapostavljeni in da dež. kult. svet nima za nas srca. — Tudi društveno življenje je bilo pretekli čas živahno. Prireditvi igre „Sinovo maščevanje“ je sledil Silvestrov večer, pri nas nekaj novega, ki je dobro uspel, in končno društven sestanek. Na tem sestanku se je govorilo o poselskem zavarovanju. Obisk je bil dober. Vsaj so dobili člani točna pojasnila in obenem so se jim kar na sestanku izpolnile potrebne tiskovine za znižani prispevek in oprostitev za bolezen in nezgodo. Opozoriti pa moramo še enkrat na to, da bo moral, kdor svojih družinskih članov do 31. t. m. neoprosti, plačevati prispevke za celo leto, ki ne bodo nizki. — Slišali smo pohvalo okrajne babice Marijeta Habernik, ki je zelo vestno postregla Voglovi dekli, četudi je ta pri bolniški blagajni in nima upati na bogve kako visoko odškodnino.

Sv. Lenart pri Sedmih studenih. (Razno.) Vasi Sv. Lenart in Ločilo sta napeljale nov modern vodovod, ki meri okoli 3 km. Prva vas ima 5, druga 8 hidrantov. Izvrstna pitna voda! Izpeljala je vse delo firma Franc Wagner v Šmohoru. — Lansko leto je bilo rojenih 56 otrok, umrlo jih je: 4 odraslih in 7 otrok, porok je bilo 3. Na farnem pokopališču sta bila pokopana samo 2 odrasla in od teh se je še eden mladenič ponesrečil na električnem toku. Menda se ne more kakšna župnija z našo kositi v zdravstvenem oziru. — Pretekli teden se je posestniku Antonu Felchterju v Radni vasi pri vožnji pobila lepa kobila.

Celovec. (Razno.) Lanskega leta je stalo na velikovškem trgu skupno: 58 konjev, 126 bikov, 320 pitanih volov, 518 vprežnih volov, 207 juncev, 1980 krav, 148 telic, 76 telet, 1277 ovc, 29 koz, 1286 plemenskih prašičev, 533 plemenskih svinj in 825 zaklanih svinj. — Gostilničarska zadruga je 4. t. m. sklenila, da veljajo za Celovec od 1. jan uarja 1929 sledeče cene za pivo: $\frac{1}{2}$ litra domačega piva 48 g, $\frac{1}{3}$ l 32 g, steklenica 50—55 g; tuje pivo: vrč 50 g, $\frac{1}{3}$ l 35 g, steklenica piva v kavarnah 65—70 g. — Dne 5. t. m. se je pomnožilo število podpiranih brezposelnih zopet za 641 in presega sedaj 10.000. Poleg tega je 10.189 oseb, ki ne dobivajo podpore, a iščejo delo. — Valentin Ogris v Selah—Oornji Kot je priredil na čast godu svojega rejenca domač ples. Okrog polnoči je prišel tudi Feliks Male, ki je začel razgrajati in groziti, da bo šla koča v zrak. Postavili so ga na prosto. Vzel je nato sekuro in podrli z njo vrata, nato pa zalučal v Ogrisa polenc, ki ga je hudo zadelo. Razgrajal je naprej in grozil ter napravil tudi nekaj škode. Romal je zato v luknjo.

DRUŠTVENI VESTNIK

Vtisi iz naših društev.

Hodiš okoli, gledaš, opazuješ, ocenjuješ in tako zbiraš vtise. Ne bi verjel, da je naša Koroška tako prostrana, dolga in široka, naš cilj tako visok in naša misel tako globoka. Pa bodo djali, da zopet hvališ. A eno si spoznal na teh potovanjih, da menda ni naroda, kateremu bi se s tako filneso in na tak lep način skušalo odzviniti, ki pa bi vedno iznova črpal — ne veš

odkod — toliko odporne sile. Pa menda tudi ni ljudstva, ki bi bilo vase in svojo moč tako zavarovano in zaljubljeno, kot smo mi. Da bi se ta naš lokalpatriotizem nekoč le ne maščeval nad nami!

Tam čisto na našem zahodu stoji pod Poludnikom star plot — pravijo mu meja — ponekod je trhel in razpadel, a stebri še jasno kažejo njegovo smer. Valove ljubljanskega radia polovijo menda gore na jugu, ker so bogate na rudi, kam da se izgubijo valovi in prošnje celovške postaje, pa ne veš. Vendar ne v koš in v miznico! Proti vzhodu najdeš potem močvirje in tupatam zeleno trato in čudno je, da so hišice tod vse enakega, tako domačega sloga. „Dobrač“ pa mora imeti v sebi gotovo zdravilne moči; drugače ne bi bilo mogoče, da bi po dolgih stoletjih, odkar se je odkrušil, stala na njegovi skali v dolini tako trdna stavba. Sicer pa stoji na skali: društveni fantje, dovolj še imate korajže in narodna noša vas deklet je še pristna; vi pa očetje in matere, še vedno ljubite ta lepi svet! Se pelješ nato navzdol po dolini, pomahaš grede z vlaka Šumiju, se vstaviš pred ovinkom in čakaš ter gledaš. Starega očanca, kateremu iz oči bereš dobrohotnost, pozdraviš: Dober den! Pa kje je mladi svet, zakaj tamburice zaprašene, kje Mirkovi tovariši in Zaline družice? Zila! Zakaj delaš ovinke in drviš preko Beljaka v Dravo? Sama bi tekla!

Peš jo mahaš v smeri proti jezeru, temu lepemu očescu z zeleno punčico. Iz velikega zvonika pod položnim hribom pritrkava zvon, teži in vpije. Revček Andrejšek kuka samo še skozi okno v kajžči, Anže čaka poletja, da bo spet šel po smukvice, Pavle pa si išče Franico in je ne upa snubiti. Ob jezeru ostrmiš: Odkod ti zamolkli temni glasovi iz njegovih globin? Na površju pa led: Zdrobil se bo in upognil pod težo robustnih drsalcev ter pokopal fedre in znake. In pride zopet pomlad; narava, jezero in ljudstvo jo hoče in rabi. Pod „Jepo“ pojejo, da glas odleti, samo majhna disharmonija med glasovi. Za noto više tenor, močnejše basovi! Prideš na Ledino, bi rad odložil plašč — pa odkod ta mrzli piš? Saj bo vendar kmalu opoldan! Primahaš peš pod grad. Trdno zidovje je to na visoki skali. Bojiš se, da tega zidovja ne bi razjedel zob časa. Je sicer sonce v zenitu in le malo oblakov; kaj pa, če pride noč? Tam na jugu v jami gnezdiijo sove in čakajo teme. Pod „Kočno“ je doma pesem in tudi tod hodijo kot gornji Rožani večkrat v Rute, kjer je mrz. Pa boljši pojejo čez jizaro, čeravno ga nimajo. Vasica sv. Janeza bo menda srce doline. Samo, Tine, večjega srca še rabimo, da se ne zadušimo. Pogledaš proti Turju, za hribčkom je skrit kotiček naše zemlje in rada bi se razcvetela zelena „Bilka“. Rasti više v nebo, da se boš končno videla v šumečih valovih Drave in te bo moglo poljubiti zlato sonce! Se pelješ dalje — dobro vozi „Verkehrauto“ v Borovlje in ne upajo se v njem slovenski govoriti. Vmes postaja: Ostrmiš, ko prisluhneš po dolgih letih zopet ubrani godbi tamburic in dobrim glasovom pevskega zbora. Odletele so vrane proti severu in sonce greje topleje. „Ferlach!“ zakliče debeluhar v avtu in ti vidiš hiše in ceste, pa nič ljudi. Mož črnih muštac, temnih lasi ter temnega pogleda, odgovori, kje ste! V dolinci na jugu pa je mrz in „Vrtača“ otesa sneženo glavo. Pa zakaj vam je mrz? Gorjanci ste, vajeni zime; nekoč se niso zakrivali v tople kožuhe in sedeli na derah pri peči. Pod Obirjem sameva selo, v njem še staro prirčno življenje. Pa saj je v „Planini“? Junaške Selanke, ne bo ga, Francoza! Prisopihaš h gradu nad Dravo, korakaš po slabi cesti in dospeš v vas brez vodovoda in z organistom Zilanom. Ni vas li strah, člani in članice, zmaja iz kamna? Pa saj ste tudi vi „Gorjanci“. Samo radi vasujete? Veste li ve, dekleta in fantje, tam za gor ob mičnem jezercu, kaka je „Zvezda“ danica? Videl si jo v temni noči med nebrot večjimi in malimi sestrami, svetlo žarečo. Ti pa ljudstvo pod gračkom sv. Katrine, med Dravo rožansko in jezerom nemškimi! Ti ni dolgčas po poštenih prireditvah ter poučnih sestankih? Ne želiš li mladine, ki ne bo iskala idealov po gostilnah in za pečjo?

Česa rabi mlado in staro po Rožu, Zill in drugod, si videl in veš. Še sonca! V dušo posameznega, v družino in občino, v dolino in med vse ljudstvo. Vsemu ljudstvu! Tudi nezavednemu!

Prihodnjič nam poveš, kaj ti je šepetala potem ponosna boginja Juno.

Globasnica. (Občni zbor.) V minulem poslovnem letu se je naše društvo kretalo med samimi letnicami in obletnicami. Julija je obhajalo svojo petindvajsetletnico plodonosnega delovanja med našim narodom na Koroškem. Kakšnega pomena so ravno izobraževalna društva za naš obstoj, se pri nas pretežna večina niti ne zaveda. Kolikor pa se jih zaveda, jih je zopet mnogo, ki smatrajo društveno delovanje za nekaj malenkostnega, otroškega. Toda kdor ima društveno delovanje celih 25 let v osebnem pregledu, mora s hvaležnostjo in zadovoljnostjo beležiti ogromen napredek na narodnokulturnem polju med našo mladino. Ne samo mi, ampak še veliko bolj uvidevajo naši nasprotniki, da izhajajo ravno iz naših društev najboljši zagovorniki in pionirji naše slovensko-krščanske misli. Društvo naj bi postalo za vse stanove našega naroda na Koroškem nekakšna ljudska visoka šola, ki naj bi nadomestila to, kar nam ne more dati država, šola in cerkev. — Meseca avgusta je obhajala slovenska požarna bramba svojo 30letnico. Da se je mogla bramba v težkem času po vojni poživiti in se vzdržati ter pri vsem viharju in nasilju še pohvalno napredovati, je več ali manj zasluga izobr. društva. Saj so vsi brambovci obenem člani izobr. društva; v društvu so si navzeli organizatoričnega duha ter narodne samozavesti in neustrašenosti. Ni lahko biti na Koroškem član slovenske požarne brambe. Na nasprotni strani s 70milijonskim narodom podprti Feuerwehr, katerim članom ni treba nikakih gmotnih ali duševnih naporov ali žrtv. Mi pa vzdržujemo to koristno organizacijo s svojimi močmi. Tovariši brambovci, to ja fantovsko in junaško! — Pa še nekaj. Lansko pomlad je gdč. Hartmanova izbrala mlade bodoče gospodinje v gospodinjsko-kuharski tečaj, ki je prinesel nadvse pričakovane uspehe. Potom izobraž. društev naj se dvigne naše dekle, da postane dobra gospodinja in mati. — Naše društvo je ob priliki občnega zbora na novega leta dan v krogu svojih članov priredilo Janežičevo slavnost z več govori. Vmes so bile tudi tri recitacije domačega dijaškega naraščaja. Za tem je sledilo poročilo posameznih odbornikov. Sej je bilo v preteklem letu 7, iger 4, in sicer: Bele vrtnice, Dom, Na trnjevi poti, Sanje. Knjižnica ima 1200 knjig, od katerih je bilo nekaj čez tisoč izposojenih med člane. Društvo si je nabavilo nekaj potrebnega inventarja ter preuredilo in popravilo oder in nekaj garderobe, da blagajniku ni treba imeti strahu, da bi ga kdo ukradel ali da bi denar izgubil čez noč veljavo. Na občnem zboru so bile vložene tri liste; večino je dobila prva lista, ki jo je predlagal č. g. župnik. Sklenilo se je, da stojiča odboru ob strani dva svetovalca. Novi odbor je takoj na svoji prvi seji sklenil prirejati redne mesečne sestanke, kjer bi poleg izvežbanih govornikov nastopali tudi člani kot govorniki in se s tem vadili v nastopu. V pustnem času priredi društvo lepo zgodovinsko igro „Legijonarji“ in pričakuje polnega vašega odziva.

Dobrla vas. (Prireditve.) Najbrže so se okoliške vasi pred nedavnim čudile, da se je vendar enkrat zganila tudi Dobrla vas. Pa še sedaj smo imeli smolo, da je „Kor. Slov.“ došel prekasno, da nihče iz okolice ni vedel za našo prireditve. Pomagali smo si potem z lepaki. Z udeležbo smo bili pri teh razmerah zelo zadovoljni; igralci so za svoj trud imeli zadoščenje. Občudovati bi jih moral vsakdo, ki bi vedel, v kako kratkem času in pod kakšnimi okoliščinami so ti dve igri uprizorili. Samo dober teden dni je bilo časa. Nihče, ki je igro videl, bi ne mogel verjeti, da je bilo samo par vaj. To je znak, da imamo talentirane, marljive in požrtvovalne igralce. Treba je samo človeka, ki bi jih spravil skupaj in vsak oder bi bil lahko ponosen na nje, in iz zaspane Dobrle vasi bi vzraslo eno najdelavnejših izobraževalnih društev v Podjuni. — Smejali smo se prav iz srca, kakor se za pustni čas spodobi, a ne samo to, temveč bili smo tudi resnih misli. Spomnili smo se našega znanega koroškega Slovence Janežiča, vseh njegovih del, katerih sadove še sedaj uživamo ne samo mi, temveč vsi Slovenci. Hvaležni smo govorniku za njegove besede. Izpeljati hočemo tudi njegov nasvet, da bomo Janežiča častili s tem, da od sedaj naprej zbiramo knjige Družbe sv. Mohorja, da bo v vsaki naši hiši vzrasla lepa knjižica slovenskih knjig, ki bo lahko naš ponos.

Šmihel pri Pliberku. (Naše prireditve.) Na dan sv. Štefana je naše izobr. društvo priredilo igro „V krvi“. Po nepristranski sodbi je igra

dobro izpadla. Posebno je pohvaliti igralko v vlogi Terezije in igralka v vlogi padarja. Tudi vsi drugi so zadovoljili. — Na praznik sv. Treh kraljev se je v društveni sobi priredil sestanek. Člani so se naučili burko „Ženin Miha“ in jo dobro igrali. G. govornik nas je vzpodbujal k agilnejšemu delu v našem društvu. Hvala mu! Temu je sledila deklamacija „Glas vetrov“ in govor člana o članskih dolžnostih in disciplini v društvu. S petjem in tamburaškim sviranjem se je sestanek zaključil. — Popoldne je bila prva nemška predstava. Udeleženci so bili iz Pliberka, Velikovca in Dobrle vasi. — Dne 20. t. m. bo pri Šercerju plesni venček slovenske požarne brambe.

GOSPODARSKI VESTNIK

Seja deželnega kulturnega sveta dne 19. oktobra 1928.

(Konec.)

Hernler: Pri teh dolgovih se moramo vprašati, kako so nastali? Glavni razlog, da dolg raste, so previsoke obresti. Potem pa je treba tudi povedati da se je kmet preveč upal v dolgove. Deloma je dolg kriv slabi gospodarski položaj, a mnogo kmetov je prezidavalo poslopja, ne da bi se bili vprašali, bodo-li mogli dolg obrestovati? Na delež bratov in sester se ne more kazati: to je denar, ki so ga ti v teku let zaslužili, ker so z družino delali; krivično je le, da se ta delež, kedar posestvo preide na naslednika, obremeni s prejemščino! In posebno hude je, da mora dedič ta zaslužek na enkratizplačati. Marsikateri posestnik si tudi misli: sosed ma ta stroj, tudi jaz si ga moram napraviti! Naroči ga — na dolg! V gospodarstvu je treba veliko previdnosti: gospodarstvo nese 2 ali 3¼ od posojila pa se mora plačati 10%. Pri posojilnicah je treba ljudi povpraševati, za kaj denar potrebujejo? In treba je gledat da se posojila ne dajejo po nepotrebem. Ko se dajejo subvencije, bo treba ozirati se na zadolženje, da se daje pomoč slabšemu, tisti ki dolgov nima, naj se sam odpove podpori. Če že hipotekna banka izgublja posojila, kedo bo še kmetijo kupil, in kedo bo mogel obstati? Kmetije zdaj ni več mogoče ceniti, posestniki svojo last cenijo vse previsoko, javnost naj to izve, da ne bojo ljudje, ko vidijo večje posestvo, mislili, da posestnik ima kaj denarja nositi v banke.

Traussnig: Zadolževanje na kmetih je silno hudo, treba je kaj storiti, da se omeji. Veliko ljudi pride v dolgove po prava d a h. Žalostno je, da sodnik danes ljudi pošilja kar k odvetniku in ne gre jim več na roko, ako pa je kmet prišel do odvetnika, mu je zanjka že okol vratu. Treba po okrajih napraviti urade za poravnavanje sporov — Einigungsämter — in bi bilo treba določiti, da stranke ne smejo pred sodnika, dokler se niso pogajala v spravnem uradu. Tako se pa vršijo pravde, v katerih predmet ni pet šilngov vreden, pa se milijone razmetava v pravdi.

Supersberg: V hipotekni banki ne sme biti naš namen, kmetom pomagati da narade čim več dolgov, vprašati moramo: al bo mogel dolg obrestovati? Zdaj pač nihče nima veselja kupovati kmetije. Opozarjati pa je še treba ljudi, naj sami pridejo v slučaju potrebe v hipotekno banke in naj se ne obračajo do raznih agentov, ki končno pridejo tudi sem, a kmetu zopet računajo provizije. Splošno se sme reči, da posetniki, ki pred vojsko niso bili zadolženi, tudi zdaj niso, in tisti ki so dolgove plačali z ničvrednim denarjem, tiče zopet v dogovih.

Pomoč po toči prizadetim posestnikom.

Insp. Frank: Svota, ki se je dovolila prizadetim kot pomoč, ni v nobenem razmerju z veliko škodo. Razdelilo se je 120.000 S in sicer tako, da se je oziralo na velikost škode, potem na kraj: ali jih je več, ali manj prizadetih, ker je tako mogoče, da eden drugemu sami pomagajo, in končno se je gorjancem dalo nekoliko več kakor v dolino. V prvi vrsti se je gledalo, da imajo ljudi kaj sejati in se je seme dajalo po znižani ceni, nekaterim tudi brezplačno. Nekaj denarja se je zadržalo še za pomlad in se bo tedaj porabilo za semena. Pritoževali ste se občini Eitweg in Kamp v Labudski dolini: prvi se je ustrego na drugo se bo še po možnosti jemalo ozira.

Velikovški trg. Živina: biki 1,10—1,30, pitani voli 1,30—1,60, vprežni voli 1,20—1,30, krave 0,80—1,20, telice 1,10—1,30, pitani prašiči 2,30—2,50, plemenski prašiči 1,80—2, ovce 0,70—1 S za kg žive teže. Sirovo maslo kilogram 4,40—5,60 S, jajce 22—23 g, kg pšenice in rži 34, ovska 30—31, prosa 32, fižola 60, ječmena 30, koruze 31—32, ajde 28, konopelj 60 g.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Država je odplačala Narodni banki 50 milijonov S. Narodna banka ima dobiti še 116 milijonov S. — Največjo lokomotivo v Evropi je izročila zvezna železnica prometu. Na uro prevozi do 110 km. — Na Dunaju se je moka pocenila od 66 na 64 g. oziroma od 65 na 63 g kilogram. V Gradcu se je pocenilo mleko za 4 g. — Do 8. t. m. je stalo mesto Dumaj spravljanje snega 4 milijarde K. Isti dan je imelo opraviti s snegom 19.753 delavcev. Poleg tega se je uporabljalo 11 motornih snežnih plugov, 210 konjskih, novi stroj za nakladanje snega, 80 tovornih avtomobilov, 822 dvovprežnih voz in 72 voz cestne železnice. — Prvo tovarno za sir (Quargel) so ustanovili v Tullnu na zadružni podlagi; sodeluje 21 mlekarskih zadrug. — Ob koncu leta je bilo v naši državi 202.658 podpiranih brezposelnih. — V tovarni Warchalowski na Dunaju je eksplodirala steklenica s kisikom. Več delavcev je težko in okrog 30 lahko ranjenih. V tovarni in okoliških hišah so pobite vse šipe. — S 1. februarjem se podraži pošta. — Nemčija: 31tedenski štrajk nemških ladjedelniških delavcev je končal z razsodiščnim sklepom. Delavci so bili zahtevali 12 fenigov poviška za uro in znižanje delovnega časa od 52 na 48 ur na teden. Razsodišče je priznalo 5 fenigov poviška in 50 tedenških ur. Podjetniki so vsled stavke izgubili 12 do 13 milijonov, delavci na plačah pa 17—18 milijonov mark. — 80.000 jajc je zgorelo v skladišču tvrdke Steinhoff v Berlinu. — Hranilnica v Darmstadtu je dala napraviti ure za štedenje. Ta ura zahteva od časa do časa določeni prispevek, in če ne vržeš denarja v odprtino, se ustavi. Naprava vzbuja vsestransko občudovanje. Ljudje jo kupujejo, urar se hvali, hranilnica pa je srečna, ker se njene vloge potom ure mehanično množe in denarne zaloge takorekoc same od sebe kopičijo. — Ostale države: Veliki ruski knez Nikolaj Nikolajevič, ki je poveljeval med vojno celotni ruski armadi, je v starosti 72 let umrl v Antibesu.

RADIO-PROGRAM

Od 18. jan. 1929 do 23. jan. 1929.

Petek (18. jan.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved borza, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Gospodinjina ura, predava gđ. C. Kerkova. 19: Francoščina, poučuje dr. Leben. 19.30: Varstvo spomenikov, predava dr. Stele. 20: „Šramel kvartet“ (2 citre, kitara, vijolina). Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Sobota (19. jan.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved borza, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Delavska ura. 19: Nemščina, poučuje ga. dr. Piskernik. 19.30: Duševnost dojenčka, vseuč. prof. dr. K. Ozvald. 20: „Zima“, glasbeno-literarni večer. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Nedelja (20. jan.). 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. 10.30: Električna v poljedelstvu, predava ing. Ditrich. 11: Koncert Radio-orkester. 15: Reproducirana glasba. 15.30: Moji planinski spomini, predava prof. J. Mlakar. 16: Lahka glasba. 17: Recitacije. 20: Pevski večer žens. zbora drži žen. učit. v Ljubljani. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Ponedeljek (21. jan.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved borza, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Češčina, poučuje g. Novak. 19: Francoščina, poučuje dr. Leben. 19.30: Štiri osnovne vrste tuberkuloze, predava dr. Franc Debevc, spec. za tuberkulozne bolezni v Ljubljani. 20: Večer komorne glasbe (trio). — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Torek (22. jan.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved borza, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Psihoanaliza in umetnost, predava dr. Bartol. 19: Nemščina, poučuje ga. dr. Piskernik. 19.30: Kemija vsakdanjega življenja, predava prof.

Pengov. 20: Drama. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Sreda (23. jan.). Radi snaženja strojev program izostane.

Listnica uredništva.

J. S. Imaš nekaj pesniške žilice v sebi. Ne vem pa, če poznaš dobro Breznikovo pesmarico črk in zlogov. Vadi se naprej, beri, več beri! Morda bo našla Koroška v Tebi svojo pesem, če boš znal dobro prisluhniti. Samo, zaljubljen si tudi, dragi! Nekaj pa je:

Kot cvetka na vrtu si, zalo dekle,
in krasna kot vila planinka;
nedolžno kot jagnje je tvoje srce,
miloba ti seva z očesa. (!)
Kot jelka si vitka,
ki v gozdu stoji,
kot lilija bela,
ki v vrtu cveti. (!)

A. G. Hvala ti za narodne. Ko ocenimo ves došli material, te obvestimo o razdelitvi nagrad. — Knjige ocenjujemo samo tedaj, če se nam obenem dopošlje en izvod.

Pozor! Telegram!

Razprodaja

zimskega blaga

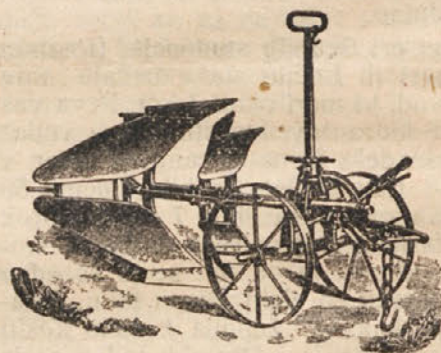
Vshled pozne zimske sezone po zelo znižanih cenah. Nihče naj ne zamudi izrabiti ugodne prilike. Posebno se priporoča za pustni čas najfinejša, pristna ogrska moka za krape.

Najboljša svinjska mast po zmernih cenah.

Albin Jurc,
trgovec

Pliberk, Schloßgasse 1

Originalno Melotte-jevo brabantsko ORALO

Izborna
oralna pri-
prava za
naprednega
poljedelca.

Ceniki zastoj.

Ugodno
plačilo na
obroke.

Melotte-Werke

Wien, IV., Mayerhofgasse 16

Zastopnik: Valentin Lassnig, posestnik
Nova vas, P. Förderlach

Halo!

Tukaj Dobrila vas; Marijina družba:

„Sv. Neža“

igra iz prvih časov krščanstva. Igrajo jo družbenice dobrolske Marijine družbe, 27. januarja ob 3. uri popoldne v Društveni dvorani.

Vabljeni od blizu
in daleč.

Vodstvo Marijine družbe
v Dobrli vasi

Naznanjam, da sem dobil večjo množino ljutomerskega vina, ki ga prodajam na drobno in debelo ter se priporočam cenj. gostom in okoliškim gostilničarjem. Štefan Breznik, gostilničar v Pliberku.

Proda se malo posestvo

z velikim sadonosnikom in vodo prihiši. Hiša je oddaljena 5 minut od farne cerkve in ceste. Ob dobri letini se lahko redi 5 krav. Cena 6000 S.

Naslov: P. d. Rebalde v Šmiklavžu, pošta Ruden.